ఒకటో నెంబర్ బెడ్

రాంశాస్త్రికి వచ్చిన జబ్బేమిటో అతనికి అర్థం కాలేదనడంలో కొంత సబబూ, సందర్భమూ వున్నాయి. ఏం అంటే, రాంశాస్త్రి మేధకుడు. పాతికేళ్ళపై మీదకొచ్చి పచ్చగా కలకల్లాడే ముఖంమీద, నల్లని పట్టుకుచ్చులాంటి గెడ్డం. తుమ్మెద రెక్కలాంటి మీసాలు చోటుచేసుకున్నా, దబ్బపండులాంటి అందమైన ఆ విగ్రహంలో వయస్సు తాలూకు మిసమిసలు స్పష్టంగా కనిపిస్తూవున్నా, చదువుకున్న విద్యాప్రవీణకి సంబంధించిన సంస్కృత విజ్ఞానం అంతా కళ్ళల్లో జ్యోతుల్లాగ దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతూ వున్నా, మానసిక పరిణామం దృష్ట్యా మాత్రం, అతనింకా మాసాలు నిండని పసివాడే.

సంస్కృత కళాశాల్లో అతను అధ్యాపకుడుగా చేరి దాదాపు రెండేళ్ళుకావస్తూన్నా. ప్రధానోపాధ్యాయుడతణ్ణి ఈ రోజుకీ చంటిపాపని చూసినట్లే చూస్తాడు. తోటి అధ్యాపకులు సరేసరి "ఏం రాంశాస్త్రీ పాలు తాగావా?

ఏమిటీమధ్యన విద్దెంచేస్తున్నావుట! నువ్వు పుట్టాక ఎప్పుడేనా కాఫీ తాగావా-సినీమా చూశావా? ఎన్నాళ్ళిలా ఒక్కడివీ ఒండుకు తింటావోయ్! హాయిగా పెళ్ళిచేసుకోకూడదూ?" అంటూ రకరకాల ప్రశ్నలువేసి ఆడిస్తూంటారు. ఎవరు ఏం అన్నా "వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళు, ఏదో మన శ్రేయస్సు కోరే చెప్తున్నారు" అనుకుంటాడు కాని "పరాచికాలు ఆడుతు న్నారు. తనని పీడిస్తున్నారు కాబోలు" అనే ఆలోచనేరాదు రాంశాస్త్రికి పూర్తిగా పద్దెనిమిదవ శతాబ్దానికి చెందిన అతని వేషం చూస్తే ఇంక విద్యార్థులకి ఆటే!

నెత్తిమీద జానెడుపిలకా, చెవులోనిత్యమల్లెపువ్వూ, చెవులకి చిన్నప్పుడు పెద్దాళ్ళు కుట్టించిన పాలకాయలూ, నొసటను విభూతీ కుంకం. ఉతికి ఆరేసిన ముడతలుపడ్డజుబ్బా, మడతలు వచ్చేలా అందంగా కట్టుకున్న బిళ్ళగోచీ పంచె కట్టూ, చెప్పులులేని పాదాలూ.

ఈ రూపంలో రాంశాస్త్రి ప్రత్యక్షం అయ్యేసరికి చక్కిలిగింతలు పెట్టినట్లు విద్యార్థులంతా ఏకనవ్వులే. ప్రవరాఖ్యుడొచ్చాడు ప్రవరాఖ్యుడంటూ ఒకటేపకపకలు. అయితే బయట యింతగా నవ్వినా, క్లాసులో మాత్రం. రాంశాస్త్రి పాఠం చెబుతూవుంటే ఒక్కడూ కిక్కురు మనడు. అతను పద్యాన్ని కాని, శ్లోకాన్ని కాని శ్రావ్యంగా చదివి, చక్కగా విడమరచి అర్థం చెబుతూవుంటే, పదేళ్ళ కుర్రాడికి కూడా అర్థం అవుతుంది అనే మంచిపేరుంది రాంశాస్త్రికి. అందువల్లే అతను యెంత పూర్వకాలపు మనిషి అయినా

ఆ కళాశాల్లో నెగ్గుకు రాగలుగుతున్నాడు.

అటువంటి రాంశాస్త్రికి ఈ మధ్య అంటే నాలుగైదు నెలలనుంచి తగని జబ్బు ఒకటి పట్టుకుంది. ఉండుండి ఒళ్ళు వేడెక్కిపోవడం, నరాలన్నీ పట్టు తప్పడం, ఏ పనిచేద్దాం అన్నా బుద్ధి నిలకడగా ఉండకపోవడం, ఏకబద్ధకం చిరాకూ, మధ్యమధ్య పరాకూ, తల ఒకొక్కప్పుడు దిమ్ముగా బరువుగా వుండడం. ఆ బరువు క్రమంగా వంటికంతకీ పాకడం, మళ్ళీ హఠాత్తుగా ఆ బరువంతా పోయి శరీరం దూదికంటే తేలిగ్గా మారిపోవడం. అన్నంసయించకపోవడం. ఒకొక్కప్పుడు నాడి విపరీతంగా కొట్టుకోవడం, పగలూ రాత్రీ ఏదో తిక్క, రాత్రిళ్ళు ఎంతసేపటికి నిద్ర పట్టకపోవడం, యిలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలా వున్నాయి.

ఈ లక్షణాలన్నీ చెప్పేసరికి ఒకళ్ళిద్దరు మేష్టర్లు 'అయ్యో' అంటూ సానుభూతి చూపించారు. "ఇదేదో తీవ్రమైన వ్యాధిలాగే వుంది. చప్పున ఏ వైద్యమో చేయించుకో - సోమాచారి యిచ్చే ఆ మాత్రలూ అల్లప రసం కాదు. పదిరోజులు శెలవుపెట్టి ఏ జనరల్ హాస్పటల్లోనైనా చేరు" అంటూ సలహా యిచ్చారు. శెలవుకోసం ప్రధానోపాధ్యాయుణ్ణి కలుసుకున్నప్పుడు "నిన్న మొన్నటి కుర్రాడికి, యిదేమిటి పాపం యిలా వచ్చింది" అంటూ తెగ మధనపడ్డాడు. అందరూ తన పట్ల యిలా సానుభూతి కనపరిచేసరికి. రాంశాస్త్రి బెంగపెట్టుకుని భయపడసాగాడు. జనరల్ హాస్పటల్లో చేరింది లగాయతు "నాకు వచ్చిన ఈ జబ్బేవిటి? యిది తగ్గుతుందా? నేను అసలు

బతుకుతానా బతకనా?" అన్న జిజ్ఞాసే రాంశాస్త్రికి.

సరే - రాంశాస్త్రికి తెలియదు ఈ జబ్బేమిటో-అతనేమైనా వైద్యశాస్త్రం చదివాడా. డాక్టర్ పరీక్షలు పేసయ్యాడా? అతనేమైనా వైద్యంచేశాడా. ఆమార్గంలో అనుభవం గడించాడా? అందువల్ల అతనికి తెలియలేదంటే సబబుగా, సందర్భం వుంది. మరి ఈ డాక్టర్ల మాటేమిటి? మళ్ళీ ఒకొక్కళ్ళు ఎమ్. డీ. లు, ఎమ్. ఎస్. లూ పేసయ్యారే కొందరు విదేశాలు వెళ్ళి పెద్ద పెద్ద డిగ్రీలు కూడా తెచ్చుకున్నారు. ఏ రోగాన్నైనా ఇట్టే నయంచేసి పారేస్తారనే బ్రహ్మాండమైన పేరూ సంపాదించారు. అలాంటి హేమాహేమీలైన డాక్టర్లకి అంతు చిక్కకపోవటమేమిటి ఈ రోగం? యిలాంటి జబ్బు యింత క్రితం ఎవరికో యిద్దరు ముగ్గురికి వచ్చిందన్న సంగతి లీలగా జ్ఞాపకం వుండటంతప్ప, అసలిది ఏం జబ్బో, దీని పేరేమిటో, వాళ్ళెంత తలలుబద్దలు కొట్టుకున్నా నిర్ణయించలేకపోయారు. కిందా మీదా పడి తర్జన భర్జనలుచేసి చివరికి రాంశాస్త్రిని హాస్పటల్లో ఎడ్మిట్ చేసుకోడానికీ, నాలుగైదురోజులుకేసు అబ్జర్వేషన్లో పెట్టడానికీ, ఈలోపుగా డాక్టర్లంతా స్టడీచేసి ఎవరి ఫైండింగ్స్ వాళ్ళు నోట్ చేసి రెడీచెయ్యడానికీ, తర్వాత అందరూ కలిసి కూచుని అసలు జబ్బేమిటో చర్చించి ఒక అభిప్రాయానికి రాడానికీ నిర్ణయం చేసుకున్నారు. ఈలోగా రాంశాస్త్రికి స్పెషల్ వార్డులో ఆ చివరనున్న ఒకటో నెంబర్ బెడ్ ఎలాట్ చేసి, ఆ రోగిని కొంచెం ప్రత్యేకంగా కనిపెట్టి చూస్తూ వుండవలసిందిగా డ్యూటీ నర్సు పంకజాన్ని ఆదేశించారు హాస్పటల్ అధికారులు. "ఏదో సీరియస్ కేసట.

ఒకటో నెంబర్ బెడ్ మీదకి వచ్చిందట" అనే గుస గుసలు క్రమ క్రమంగా హాస్పటల్‌లో వున్న స్టాఫ్‌నుంచి పేషెంట్స్‌ దాకా పాకి మొత్తంమీద అందరికీ రాంశాస్త్రిపట్ల విశేషమైన ఆదరణనీ, సానుభూతినీ సంపాదించి పెట్టాయి. దానికి తోడు రాంశాస్త్రిచేసే పనులూ, అతనికుండే అలవాట్లూ, మరింత ఆసక్తికరంగా కనిపించి, ఆహ్లాదాన్నీ, ఆప్యాయతనీ కలిగించసాగాయి వాళ్ళ వాళ్ళ మనస్సులలో.

హాస్పటల్‌లో చేరిన మర్నాడు యింకా తెల్ల తెల్లవారకముందే, బెడ్ మీదచూస్తే రాంశాస్త్రి కనిపించలేదు. 'పేషెంట్ ఏమయినట్లు! బెడ్ మీద వున్నవాడు వున్నట్లే హారతి కర్పూరంలా హరించిపోయాడేమిటి? ఆ పేషెంట్ ఏడి అని హాస్పటల్ సూపరెండెంటు కరుణాకరం అడిగితే తను ఏం చెప్పేటట్లు" అంటూ హడలిపోతున్న పంకజం, శుభ్రంగా తలారా స్నానంచేసి, శుచిగా పిండిన తడిపంచె మధ్యకి మడిచి కట్టుకొని ఆదిత్య హృదయం చదువుకుంటూ హాస్పటల్ మెట్లు ఎక్కి తాపీగా వస్తూన్న రాంశాస్త్రిని చూడగానే. కోపంగా ఎంత కసురుకుందాం అనుకుందో నవ్వుతూ అంతగా పలకరించింది.

"తెల్లారిపోయింది కదా అని లేచి పక్క చుట్టబెట్టేసి, అలా కిందకి వెళ్ళి ఓ వేపపుల్ల విరుచుకొని దంతధావనంచేసి ఆ గొట్టం దగ్గిర స్నానంచేసి చక్కా వచ్చాను. ఈ లోపుగా హడలిపోవడం దేనికి?" అన్నాడు రాంశాస్త్రి అసలే పెద్దవైన కళ్ళని మరింత పెద్దవిచేసి పంకజంకేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ.

"మీరలా పక్క చుట్టబెట్టకూడదు. కిందకి వెళ్ళకూడదు. తెల్లారినాసరే మీరసలు మంచం దిగకూడదు."

"అదేమిటీ? పగలుకూడా మంచంమీద పడుకొని వుండాలా? అసలు శాస్త్రాలు ఏం చెబుతున్నాయంటే..."

— పక్క బెడ్ మీద పేషెంట్ నవ్వుతున్నాడు. వచ్చే నవ్వు ఆపుకొని, ఏప్రాన్ నోటికి అడ్డంపెట్టుకుంటూ వాటరు బాయ్ వెళ్ళిపోయాడు. పంకజానికి కోపం వచ్చింది.

ఇక్కడ శాస్త్రాలు చెప్పినట్లుకాదు. మేం చెప్పినట్లు చెయ్యాలి తెలిసిందా?" అంది. ఆమె కళ్ళ చివర కనిపించిన ఎర్రదనం. కంఠంలో వినిపించిన అధికారస్వరం గమనించి, వెంటనే "అలాగేనండి....అలాగే" అంటూ తప్పుచేసిన బడి పిల్లవాడిలాగ తలవంచుకొని తన బెడ్ దగ్గరికి వెళ్ళిపోయాడు రాంశాస్త్రి.

తర్వాత ఎంతసేపటి దాకానో 'ఎందుకంత కఠినంగా అన్నాను' అని బాధపడింది పంకజం.

ఓం అపవిత్రః పవిత్రోవా
సర్వావస్థాం గతోపివా
యస్మరేత్పుండరీకాక్షం
సబాహ్యాభ్యంతర శుచిః
పుండరీకాక్ష....పుండరీకాక్ష....పుండ....

"ఏవిటా మంత్రాలు? స్పెషల్ వార్డులో ఏమైనా తద్దినాలు పెట్టిస్తున్నారా ఏమిటి?" అంటూ గయ్‌మన్నాడు

హాస్పటల్ సూపరెండెంట్ కరుణాకరం. ఆయన కంఠం వార్డు వార్డంతా ఖంగుమంటూ మారుమ్రోగింది. కరుణాకరం కోపం అందరికీ తెలుసు అందుకే పంకజం ఒక్క-పరుగుతీసింది స్పెషల్ వార్డు వైపు.

—పంకజం పరుగు అంటే నిజంగా అది పరుగుకాదు. ఒక రాజహంసి తొందరగా అడుగులు వెయ్యడం. ఒకఒంపు సొంపుల సెలయేరు వయ్యారాలుపోవడం—విరగబూసిన ఒక మాలతీ లత అలా అలా చిత్రంగా కదలడం - అది నిజంగా అపూర్వం-హాస్పటల్ స్టాఫ్‌కి ఎప్పుడో కాని లభించని వరం-వార్డులో పేషెంట్స్ ఎప్పుడూ చూడని మనోహర దృశ్యం.

అందుకే పేషెంట్ జబ్బలోకి సిరెంజి ఎక్కించిన ఒక సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ ఇంజెక్షన్ ఇవ్వడం మరిచిపోయి, స్టిల్ ఫోటోగ్రఫీలా వుండిపోయాడు. బేసిన్‌తో నీళ్లు పట్టుకొస్తూన్న వాటర్ బోయ్, బేసిన్ ఆపళంగా నేలమీదికి వదలేసి, పక్కనుంచి వెళుతూన్న డాక్టరమ్మ చేత పట్టుచీర పాడైనందుకు చీవాట్లు తిన్నాడు. ఆపరేషన్ థియేటర్ లోంచి ఏదో ఆ వాం త రం జరిగిందనుకుంటూ బయటికి వచ్చిన సర్జన్‌లు, ఎర్రని కత్తులతో మర్జనుల్లా అమట్టునే నిలబడిపోయారు. పక్క వార్డులోంచి మళ్ళీ ఈ అవకాశం రాదంటూ పరుగు పరుగున వచ్చారు కొందరు మగవాళ్లు, పరిగెడుతూన్న జనాన్ని చూసి 'పరిగెడుతున్నారేం? 'హాస్పటల్ కాని అంటుకోలేదు కదా! అంటూ కొంతమంది పేషెంట్లు బెడ్స్‌మీదించి గాభరాగా లేచి కూర్చున్నారు. తన వెనక హాస్పటల్ హాస్పటల్ అంతా

యిలా తలక్రిందులై పోతుందన్న సంగతినేం గమనించకుండా, గబగబా పంకజం ఒకటో నెంబరు బెడ్ దగ్గరికి పరిగెట్టింది.

బెడ్ పక్క నేలమీద అంగవస్త్రం వేసి, దానిమీద మఠం వేసుకుని కూర్చుని, ఎదురుగుండా పంచపాత్రలో వున్న నీళ్ళని వుద్ధరిణిద్వారా పురిపెడులోంచి గొంతులోకి రవాణాచేస్తూ 'ఓం.... కేశవాయస్వాహా .... నారాయణాయ స్వాహా....' అంటూన్నాడు రాంశాస్త్రి.

"కేశవా లేదు, నారాయణా లేదు, ఆపండి" అంది పంకజం. పూర్వం మహర్షుల తపస్సుల్ని భగ్నం చెయ్యడం కోసం రంభాది అప్సరసల్ని దేవేంద్రుడు ఏర్పాటుచేసినట్లు, తనలాంటి ఆయతాగ్నులైన రోగుల సంధ్యావందనాన్ని పాడుచెయ్యడంకోసం అందమైన నర్సుల్ని హాస్పటల్ వారు సిద్ధంచేసి వుంటారన్న అనుమానం చటుక్కున కలిగింది రాం శాస్త్రికి. అందుకే ఆపకుండా, కంఠం మరింత హెచ్చించి 'మాధవా, గోవిందా, విష్ణూ....' అంటూ సంధ్యావందనం సాగించబోయాడు.

చుట్టూ సంధ్యావందనం తాలూకు నీళ్ళతడీ చీదరా. ఆ పైన యెవరికి ఏమనీ తోచకుండా ఉదాత్త అనుదాత్త స్వరితాలతో రాంశాస్త్రి చేస్తూన్న సంధ్యావందనం. పంకజం ఓర్పు నశించింది. యింక ఊరికే చూస్తూ ఉండలేకపోయింది. ఉద్దరిణితో నీళ్లు తీసుకోబోతూన్న రాంశాస్త్రి ఎడంచేతిని, లటాలున పట్టుకుంది 'ఆపండి' అంటూ.

ఆమె చెయ్యి తగిలేసరికి రాంశాస్త్రికి ఒళ్ళంతా ఒక్కసారి ఝల్లుమంది. నిలువెల్లా కంపించిపోయి కళవళ

పడిపోయాడు. ఇంక అతనికి నోటివెంట మాట రాలేదు. సంధ్యావందనం నడవాలేదు. కిక్కురుమనకుండా లేచి వెళ్ళి బెడ్ మీద కూచున్నాడు.

అలాంటి సంచలనం పంకజంలోనూ కలిగింది. తొందర పడి అతని చెయ్యిపట్టుకొన్నందుకు సిగ్గుపడింది. తప్పుచేసిన దానిలా తడబడుతూన్న అడుగులతో వెనక్కి వచ్చేసింది. "అయ్యో! ఆ ఒకటో నెంబరు పేషెంటుకి పట్టిన పాటి అదృష్టమైనా మనకి పట్టలేకపోయిందే—పంకజంలాంటి అంద గత్తె చెయ్యిమాట అలా వుంచి, గోరయినా మనకి ఇంత వరకూ తగల్లేదు. అధమం ఆమె గాలి అయినా సోకలేదు. ప్చ్. ఇంతకీ ఎవరి అదృష్టం ఎవరికి వస్తుందీ" అనుకుంటూ యెవరి పనుల్లోకి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు పెద్ద పెద్ద ఎమ్. డీ. లూ ఎమ్. ఎస్. లూను.

బెడ్ మీదకి వెళ్ళి కూచున్నాడన్న మాటేకాని రాం శాస్త్రికి ఏం స్థిమితం లేదు. ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలూపోయ సాగాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది. వున్నట్టుండి శరీరం వేడెక్కిపోయింది. సలసలా కాగిపోతోంది. ఆవిర్లు వస్తోంది. మంట....వళ్ళంతా మంట....అయ్యో భగవంతుడా.... తనవ్యాధి ముదురుతోంది కాబోలు! రాంశాస్త్రికి అధైర్యం తోచింది.

"చేతులు మంట! కాళ్లు మంట! కడుపులో మంట - ఒళ్ళంతా తెగ మండిపోతుంది .... నాకేవిటి దారి? డాక్టరు గారూ-ఓ డాక్టరుగారూ!" అంటూ హాస్పటలు అంతా మారుమ్రోగేలా కేకలు మొదలెట్టాడు రాంశాస్త్రి.

పంకజం ఈ మారు పరుగెట్టుకుంటూ రాలేదు రాం శాస్త్రి దగ్గిరికి. వరండా ఆ చివర నిలబడే గట్టిగా అడిగింది "ఏం కావాలి?....గంట గంటకీ అలా అరుస్తే ఎలా?" అని.

"గంటేమిటి వంట అంటూంటే-మంట...మం....ట.... వినిపించటంలేదూ? నీకు చెవుడుకూడా నేమిటి ఖర్మ" అని విసుక్కుంటూ సంజ్ఞలు చేస్తూ మరీ చెప్పాడు రాంశాస్త్రి.

అతని అభినయం చూస్తే నవ్వొచ్చింది పంకజానికి "మంచి ఆకారానికి తోడు భరత నాట్యంకూడా వచ్చునే మీకు" అంది ఓ పేషెంట్ కి టెంపరేచరు చూస్తూ.

"ఆ....భరతనాట్యంలాగేవుంది. కబుర్లతో కాలక్షేపం చెయ్యక చప్పున డాక్టర్ని పిలు" అన్నాడు గట్టిగా.

మరో పేషెంట్ కి మందు యిస్తూ "పిలవక్కర్లేదు. ఆయనే వస్తారు. వేళయింది. కాస్సేపు ఆగండి" అంది పంకజం.

"నేను ఆగినా ఈ ప్రాణం ఆగేలా లేదు" అన్నాడు రాంశాస్త్రి కంఠం హెచ్చిస్తూ.

"మరేం ఫరవాలేదు" నవ్వుతూ అంది పంకజం.

రాంశాస్త్రికి ఒళ్ళు మండుకొచ్చింది. "ఫరవాలేదూ? అనుభవించేవాడిని నేనయితే మధ్యన నీ భరోసా ఏమిటి నాకూ? అమ్మో తలబరువు....బరువెక్కిపోతోంది"

"తల బరువా? ఒళ్లుమంట ఏమైంది! అది తగ్గిందా?"

"ఇదిగో నువ్వు నన్ను అట్టే విసిగించకు. నా బాధేదో నేను పడతాను. నీ పని చూసుకో. తలబరువు మొర్రో

అంటూంటేే ఒళ్లు మంట తగ్గిందా అంటావేమిటి అర్థం లేకుండాను....?"

"అది కాదండీ ఈ బాధ వచ్చాక ఆ బాధ తగ్గిందా లేక రెండు బాధలూ...."

"రెండేవిటి లక్ష బాధలున్నాయి. అసలున్నవే బాధలు" అంటూ అరిచాడు రాంశాస్త్రి.

ఒక పేషెంట్ ఛార్టు మీద రీడింగ్ నోట్ చేస్తూ పంకజం గట్టిగా "అది సరే...." అంటూ ఏదో చెప్ప బోయింది.

"ఏమిటా వార్డులో గొడవ? ట్రంక్ కాల్ లో అరిచి నట్లు నువ్వీ మూల నుంచీ ఆయన ఆ మూల నుంచీ ఏవిటా అరుపులు?" అంటూ కస్సు మన్నాడు అప్పుడే రౌండ్సుకి వచ్చిన డాక్టర్ ముకుందం.

పంకజం ముఖం చిన్నబుచ్చుకుంది.

రాంశాస్త్రి కూడా నొచ్చుకున్నాడు. "అయ్యో నా మూలంగా పాపం ఆ అమ్మాయి మాటపడిందే!" అని.

ముకుందం అందించిన థర్మామీటర్ చేత్తో పట్టుకుని "ఏమండీ ఈ జ్వరం కొలిచే గొట్టాల్ని ఒక్కొక్క రోగికి ఒక్కొక్కటి చొప్పున కొంటారా ప్రభుత్వంవారు ?" అన్నాడు రాంశాస్త్రి అమాయకంగా.

"ఊహూ....ఒకటే అందరికీ ఉపయోగిస్తారు."

"ఏవిటీ? ఒకరి నోట్లోంచి తీసినది ఇంకొకరి నోట్లో

వుంచుతారా?....హరి....హరీ.... అంతా ఎంగిలి ముంగలం....
ఛీ....ఛీ....ఛీ...." అసహ్యించుకున్నాడు రాంశాస్త్రి.

"మీరు ముందా థర్మామీటర్ నోట్లో పెట్టుకోండి మాట్లాడక" అంటూ అరిచాడు ముకుందం.

"ఇది ఎందుకు? పోనీ చెయ్యి చూడకూడదూ మా సోమాచారిలాగ? చేతిలో వాతం వుందో లేదో తేలి పోతోంది."

"మీరు ముందు ఆఁ! అనండి" గట్టిగా అన్నాడు ముకుందం. యింక తప్పదురా భగవంతుడా అనుకుంటూ థర్మామీటర్ నోట్లో పెట్టుకున్నాడు రాంశాస్త్రి. పెట్టుకోని "ఏమండీ డాక్టరుగారూ? నాకువచ్చిన ఈ జబ్బేమిటీ?" అని అడిగాడు.

"ఉష్....మాట్లాడకండి" అన్నాడు ముకుందం.

"నే నెన్నాళ్లుండాలి ఈ ఆసుపత్రిలో?"

"మాట్లాడవద్దంటూంటే...."

"నా కసలీ జబ్బు తగ్గుతుందా? నేను బతుకుతానా?"

"నోట్లో థర్మామీటరుండగా మాట్లాడకూడదు" అంటూ ఛార్టుమీద టెంపరేచర్ నోట్ చేసి, రాంశాస్త్రి అడిగిన ప్రశ్నలకి వేటికీ సమాధానం చెప్పకుండా వెళ్ళి పోయారు డాక్టర్ ముకుందం.

రాంశాస్త్రికి ఒళ్ళు మండుకొచ్చింది. ఒక్కళ్ళ తను అడిగినదానికి సమాధానంచెప్పరు. లే-కూచో-పడుకో-అటు తిరుగు యిటు తిరుగు - నాలిక జాపు అంటూ తనని

కథా నిలయం
3773

నానాహింసలూ పెట్టేవాళ్ళేగానీ "నాయనా నీబాధ ఏమిటి? ఏం కంగారుపడకు తగ్గిపోతుంది" అంటూ అనునయంగా ఒక్కమాట. ఒక్కటంటే ఒక్కమాట అనేవాళ్ళు లేరు. నేరకపోయి ఈ నరకంలోకి వచ్చి పడ్డానురా దేవుడా, అనుకుంటూ ఏక మథనపడుతూన్న రాంశాస్త్రికి "ఏవండీ మందు తీసుకుంటారా?" అన్న పంకజం పలకరింపు. మండిపడుతూన్న హృదయం మీద పన్నీటిజల్లులా చల్లగా వినిపించింది.

"అవునుగానీ నీ పేరేమిటీ? అన్నాడు రాంశాస్త్రి. తను హాస్పిటలో చేరాక ఈ రెండు మూడేళ్ళనుంచీ అంతా సిస్టర్....సిస్టర్ అని పిలవడమేకాని, ఎవరూ తన పేరు అడగలేదు. అందుకే ఆ ప్రశ్న చిత్రంగా వినిపించింది పంకజానికి. మనస్సంతా కాస్సేపు సంతోషంతో ఉక్కిరి బిక్కిరి అయిపోయింది. కొంచెంసేపటికి స్థిమితపడి "పంకజం" అని చెప్పింది మెల్లిగా.

"పంకజం....చాలా మంచిపేరు" అన్నాడు రాంశాస్త్రి తను అమరకోశంలో చదువుకొన్న తామరపువ్వుకి వున్న రకరకాలైన పేర్లన్నీ జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ. అతనామాట అనగానే సిగ్గుతో పంకజం బుగ్గలు రెండూ ఎర్రబడ్డాయి.

"అవునుగాని పంకజం...."

"అతనలా తనని పేరుపెట్టి పిలిచేసరికి పంకజం ఒళ్ళంతా ఒక్కసారిగ గగుర్పొడిచింది.

"ఎంతమందిని అడిగినా సరిగ్గా సమాధానం చెప్పడం లేదు. నాకు వచ్చిన ఈ జబ్బేమిటి? నే నెన్నాళ్ళుండాలి

యిక్కడ? ఈ వ్యాధి తగ్గి నేనసలు బతుకుతానా-నువ్వేనా చెబుదూ కాస్త" అంటూ ప్రాధేయపూర్వకంగా అడిగాడు రాంశాస్త్రి.

అతణ్ణి చూస్తే పంకజానికి జాలేసింది. "పెద్ద పెద్ద డాక్టర్లే ఇంకా ఈ వ్యాధి ఏదో తెలియక, చర్చలూ ఆలోచనలు తెమలక, తలలు బద్దలుకొట్టుకుంటూంటే, తనేంచెప్పగలదు?" "మీరేం అధైర్యపడకండి తగ్గిపోతుంది. అసలు మీరా ఆలోచనేం పెట్టుకోకుండా కాస్సేపు కళ్లుమూసుకు పడుకోండి. తర్వాత చెప్తాను. మీ ప్రశ్నల కన్నింటికీ సమాధానాలు. ఏం?" అంటూ మాటలతో బుజ్జగించి గుండెల దాకా దుప్పటి కప్పి వెళ్ళిపోయింది పంకజం. ఆమె వెళ్ళిన దిక్కే చూస్తూ కాస్సేపటికి పసివాడిలా నిద్దరపోయాడు. రాంశాస్త్రి.

నిద్దట్లో ఎన్నో కలలు.

ఒక డాక్టరైతే పరాకుగా వున్న తనకి చటుక్కున ఇంజక్షన్ చేసి వెళ్ళిపోయాడు "ఓరి యముడా! ఎంతపోటు పొడిచావయ్యా వున్నట్టుండి"అంటూన్న తన ఆక్రోశాన్నేం వినిపించుకోకుండా.

మరో డాక్టరు లేడీ డాక్టరుతో కలిసివచ్చి, తన గుండెల మీద స్టెతోస్కోపు పెట్టి, గట్టిగా లోపలికి గాలి పీల్చుకోమని చెప్పి, యింకా మట్టుని లేడీ డాక్టరుతో కబుర్లలో పడ్డాడు. ఒకటేకబుర్లూ నవ్వులూ. స్టెతోస్కోపు తన గుండెలమీద బరువుగా ఆ మట్టునే వుండిపోయింది. గాలి పీల్చుకున్న తను, అలా ఎంతసేపు వుండిపోవాలో,

గాలి యింక వదలవచ్చో వదలకూడదో తెలియదు. ఎంత సేపు యిలా వుగ్గబట్టుకుని వుండడం .... చివరకి తెగించి అడిగేశాడు. "అయ్యా యింక నేను గాలి వదలవచ్చా?" అని - ఆ డాక్టరూ. డాక్టరమ్మా వులిక్కి-పడి....ఆ....అంటూ కంగారుగా వెళ్ళిపోయారు.

ఒక పెద్దమనిషైతే వచ్చి తన పక్క- ఎముకలమీద వేళ్లు పెట్టి డోలు వాయించినట్లు వాయించాడు. మరో కళ్ళజోడాయన వేళ్ళతో డొక్క-ల్లో పొడిచేడు. మలా కుర్రకుంక వచ్చి రక్తం వంట్లో వుందో లేదో అని చచ్చేరో వేళ్ళ చివర గోళ్లు నొక్కే-శాడు. ఒకడు కనురెప్పలు లాగితే మరొకడు నాలిక పీకాడు. ఈ చిత్ర హింసలు నేను భరించ లేను భగవాన్ అనుకుంటూన్న సమయంలో, ఒక ప్రొఫె సరుట ఎవరో నలుగురైదుగురు విద్యార్థుల్ని వెంటపెట్టుకుని వచ్చి, సంతలో గొడ్డుని పరీక్షించినట్లు పరీక్షించి అటు దొర్లు - యిటు తిరుగు - కొద్దిగా దగ్గు-నోరు తెరు-చెయ్యి జాపు" అంటూ తనచేత సర్క-సుఫీట్లు చేయించాడు. చివరికి ఆ విద్యార్థులు నలుగురూ కలిసి, తనకి గుండె జబ్బా మానసికరోగం, ఊపిరితిత్తుల వ్యాధి, జీర్ణకోశంలో రుగ్మతా అన్నీ వున్నాయని నిర్ధారణ చేసి మరీ చక్కా- పోయారు. తనకి గుండె ఆగినంతపని అయింది. అవన్నీ కలిపిన ఏదో తీవ్రవ్యాధి వుంది తనకి - ఎవ్వర్నీ వదలకుండా ఈ వచ్చిన అందర్నీ అడిగాడు తను "నాకు వచ్చినవ్యాధి ఏమిటి? ఎన్నాళ్ళీ ఆసుపత్రిలో వుండాలి? అసలు నేను బతుకుతానా బతకనా?" అంటూ. ఒక్క-రూ ఒక్క దానికీ సమాధానం

చెప్పలేదు. యింక తనకి సహనం హద్దులు దాటింది.

"ఇంకెవరూ నన్ను పరీక్షించడానికి రాకండి-పొండి- మీ ప్రశ్నలకి నేనింక చచ్చినా సమాధానాలు చెప్పను. నేనేం వెఱ్ఱివెంగళాయిని అనుకుంటున్నారేవిటి? ఈ ఊరికి ఆ ఊరు ఎంతో ఆ ఊరికి ఈ ఊరూ అంతే-ఆ....అంతే."

అంటూ గట్టిగా పలవరిస్తూన్న రాంశాస్త్రిని తట్టి లేపుతూ "ఏమిటలా పలవరిస్తున్నారు!" అంది పంకజం. రాంశాస్త్రి కళ్ళు నులుపుకొని లేచి కూచున్నాడు. దేవలోకంలోంచి దిగివచ్చిన దేవకన్యలా తెల్లని గౌనూ, నెత్తిమీద తెల్లని హుడ్, పిక్కలదాకా తెల్లని సాక్సూ వేసుకొని నవ్వుతూ నిలబడింది పంకజం.

"ఏవిటి యిదంతా కలా? యిది పగలా రాత్రా యిప్పుడెంతైంది?" అన్నాడు రాంశాస్త్రి.

"మీరు పగటి కలలు కంటున్నారు కానీ - యిదిగో యిటు చూడండి. ఈయన డాక్టర్ సుధాకరం గారని మద్రాసునుంచి ప్రత్యేకం మిమ్మల్ని కొన్ని ప్రశ్నలడగడానికి వచ్చారట - హాస్పటల్ సూపరెండెంటు కరుణాకరం గారు నన్ను పిలిచి మిమ్మల్ని ఈయనకి పరిచయం చెయ్యమన్నారు. ఈయనేవో కొన్ని ప్రశ్నలు మిమ్మల్ని అడుగుతారట. సధానాలు చెప్తూవుండండి. నేను ఇంతట్లోకీ మీకు బ్రెడ్ మిల్కూ పట్టుకొస్తాను" అంటూ పంకజం వెళ్ళిపోయింది.

"వచ్చినవాళ్ళు చాలక మళ్ళీను వ్యాకడివానాయనా?.... ప్రశ్నలు అడుగుతాడా?.... ఏం - రాంశాస్త్రి ఒత్తి పిచ్చి

వాడిలా కనిపిస్తున్నాడేవిటి మీ ప్రాణానికి? నువ్వు అడిగిన దానికి నేను సమాధానాలు చెప్పాలా? నా ప్రశ్నలకి నువ్వు జవాబులు చెప్పనక్కర్లేదూ" అని మనసులో అనుకుంటూ డాక్టర్ సుధాకరంకేసి ఫుల్తూఫుల్తూ కూర్చున్నాడు రాం శాస్త్రి.

నోట్ బుక్కూ- పెన్నూ రెడీగా చేత్తో పట్టుకుని "ఊ.... నేనడిగే ప్రశ్నలకి సమాధానం చెప్పండి. ఒకటి మీ పేరు?" అన్నాడు సుధాకరం.

రాంశాస్త్రి ఏం మాట్లాడలేదు.

"రెండు....మీ వయస్సు? మూడు-మీకు యెప్పటి నుంచి ఈ జబ్బు వచ్చింది?"

పెదిమలుబిగించుకుని మరీ కూచున్నాడు రాంశాస్త్రి.

"నాలుగు....అదేవిటి మీరు దేనికీ సమాధానం చెప్ప కుండా మౌనంగా కూర్చున్నారు! నా ప్రశ్నలు మీకు వినిపిస్తున్నాయా? మీకు చెవుడు లేదు గదా?"

"ఆ....అదొక్కటే తరువాయి."

"అతే....మరి వినిపిస్తూంటే సమాధానం చెప్పరేం?"

"నేను చెప్పనంటే."

"ఏం"

"అది అంతే-మీరంతా అదొక తరహా మనుష్యులు. మీ ప్రశ్నలకి మేం జవాబులు చెప్పాకాని మేం అడిగే వాటికి మీరు చెప్పరు."

"ఓ....అదా మీకోపం.... చంపేశారు....ఊఁ....అయితే ముందు మీరే అడగండి."

"ఆనక మాట తప్పరుగా?"

"ఎందుకు?"

"సరి అడగనా?"

"ఊఁ...."

"అయితే చెప్పండి. నాకు వచ్చిన ఈ జబ్బేవిటి?"

"ఇంకా దానికి పేరు పెట్టలేదు. ఫలానా అని అంతు చిక్కలేదు యెవరికీ యింతవరకూ."

"చూచారా మాట తప్పుతున్నారు. పోనీ ఈ రెండో ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పండి. నేను యెన్నాళ్లుండాలి ఈ ఆసుపత్రిలో."

"అది నాకెలా తెలుస్తుంది?"

"పోండి....మీకు అనృతదోషం వస్తుంది."

"నిజం...నామాట నమ్మండి...నాకు తెలియదు."

"సరే—ఆఖరి ప్రశ్న దీనికైనా జవాబు చెప్పండి. నాకీ వ్యాధి తగ్గి నేను బతుకుతానా?"

"తప్పకుండా."

"ఏ...వి...టి?"

"ఆ...అటు సూర్యుడిటు ఉదయించినా సప్త సముద్రాలు యింకిపోయినా. మేరువు తలక్రిందులైనా మీరు బ్రతుకుతారు...బ్రతికే తీరుతారు."

"ఆహా...ఎంత చల్లని వార్త చెవిని వేసారండీ ... వైద్యశాస్త్రం మీ రెక్కడ చదివారో కాని అసలు డాక్టరు అంటే మీరు, తక్కిన డాక్టర్లేం డాక్టర్లండీ."

"చంపేశారు. డాక్టర్ సుధాకరం అంటే మీరు నన్ను నిజంగా డాక్టరు అనుకున్నారేవిటి కొంపదీసి! నా డాక్టరు డిగ్రీ వైద్య రీత్యా వచ్చింది కాదు. రీసెర్చివల్ల వచ్చింది."

"ఏవిటీ? మీరు డాక్టరు కామా?" ఊహుఁ! నేనొక మందుల కంపెనీకి సంబంధించిన స్టాటిస్టిక్స్ ఎక్స్‌పర్ట్‌ని. అంటే, రకరకాల అంకెల జాబితాలని సేకరించీ వాటి సహాయంతో కొన్ని నిర్ణయాలకి వచ్చే గణాంక శాస్త్రజ్ఞుణ్ణి అన్నమాట."

"మరయితే మహామహా డాక్టర్లే తేల్చిచెప్పలేకుండా వున్న సంగతి, 'నువ్వు తప్పకుండా బతికేతీరుతావు' అని ఒక్క క్షణంలో ఘంటాపథంగా ఎలా చెప్పావయ్యా నువ్వు?" అంటూ ఆశ్చర్యంగా చూశాడు రాంశాస్త్రి

"అదా? అది చాలా సింపిల్. ఈ మధ్య ఈ కొత్త జబ్బు ఏదో దేశవ్యాప్తంగా పాకుతోందని తెలిసి, మా కంపెనీవాళ్ళు దీనికో కొత్తమందుకని పెట్టి కోట్లు సంపాదించాలనే ఉద్దేశంతో, అన్ని జనరల్ హాస్పటల్స్‌కీ వెళ్ళి వివరాలు సేకరించి రమ్మని నన్ను పంపారు. కాశ్మీరునుంచి కన్యాకుమారిదాకా వున్న ముఖ్యమైన హాస్పటల్స్ అన్నీ చూసివస్తున్నా. ఎక్కడ చూసినా ఈ జబ్బు వచ్చినవారిలో నూటికి డబ్భై అయిదుమంది ఏం అవుతున్నారో కాని,

మిగిలిన పాతికమందీ మాత్రం శాశ్వతంగా తగ్గి హాయిగా జీవితయాత్ర సాగిస్తున్నారు. అంటే నలభైమందికి ఈ వ్యాధి సోకితే పదిమందికి గ్యారంటీగా నయం అవుతోంది. ఆ లెఖ్ఖని చూస్తే ఈ హాస్పటలులో ఈ జబ్బు వచ్చినవారిలో మీరు నాలుగవవారుట. తక్కిన ముగ్గురికీ పాపం తగ్గకుండానే వెళ్ళిపోయారట. అందువల్ల మా గణాంకశాస్త్రం లెఖ్ఖల ప్రకారం మీకు తగ్గే తీరాలి. తగ్గకపోతే మాశాస్త్రం ఏమయ్యేటట్లు - యిండియన్ స్టాటిస్టిక్స్ పరువు ఏమయ్యేటట్లు? అందువల్ల…"

సుధాకరం వాక్యం యింకా పూర్తి కానేలేదు "ఏమిటీ? నీ లెఖ్ఖల ప్రకారం నేను బతుకుతానా? నా ఆరోగ్యం కారణంగా కాదన్నమాట … యింకొక్క క్షణం యిక్కడ నిలబడ్డావంటే జాగ్రత్త….ఊ …. వెళ్ళావా లేదా?" అంటూ ప్రళయరుద్రుడిలా లేచాడు రాంశాస్త్రి.

పడుతూ లేస్తూ పారిపోతూన్న సుధాకరంని చూసి ఏమైందంటూ వచ్చింది పంకజం రాంశాస్త్రి దగ్గరికి. జరిగింది చెప్పి రాంశాస్త్రి నవ్వా, పంకజం నవ్వా, ఒకటే నవ్వులు.

హాస్పటలు సూపరెండెంట్ కరుణాకరం, ముకుందం, సుందరంవంటి సీనియర్ డాక్టర్లూ, మెడికల్ కాలేజీలో పేథాలజీ ప్రొఫెసరుగా పనిచేస్తూన్న డాక్టరు రావు, ఒకళ్ళిద్దరు ఎమ్. డీ. లూ వీళ్ళంతా రాంశాస్త్రికి వచ్చిన జబ్బేదో యింకా తేల్చుకోనేలేదు చర్చలు ఇంకా సాగుతూనే వున్నాయి. "మా ఆసుపత్రికో దణ్ణం" అంటూ హాస్పటల్

వదిలి వెళ్ళిపోయాడు రాంశాస్త్రి. "స్పెసిమన్‌గా నువ్వు వుండకపోతే మా శ్రమంతా వృథా అయిపోతుందోయ్! నువ్వు లేకపోతే మేం ఎవరిమీద ఎక్స్‌పెర్మెంట్స్ చేసేటట్టు!" అంటూన్న వాళ్ళ అభ్యర్థనల్ని ఏం ఖాతరు చెయ్యకుండా రాంశాస్త్రి ఎందుకు వెళ్ళిపోయాడో వాళ్ళకర్థ కాలేదు. "పాపం యింక తగ్గదని నిరాశజేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు కాబోలు రాంశాస్త్రి" అని జాలిపడిన హాస్పటలు స్టాఫ్‌కి, పంకజం తన ఉద్యోగానికి హఠాత్తుగా ఎందుకు రాజీనామా చేసిందో అర్థం కాలేదు. అలాగే, పదిరోజులు మెడికల్ లీవు పెట్టిన రాంశాస్త్రి అయిదురోజులు కేన్సిల్ చేసుకుని మధ్యలోనే వచ్చి డ్యూటీలో యెందుకు చేరుతున్నాడో ప్రధానోపాధ్యాయుడికీ అర్థం కాలేదు. "యెలా వుందయ్యా యిప్పుడు నీ వంట్లో" అన్న ప్రధానోపాధ్యాయుడి ప్రశ్నకి సిగ్గుపడుతూ "పోండి మేష్టారూ - మీకు మరీనూ" అని రాంశాస్త్రి ముసిముసి నవ్వులు నవ్వినప్పుడూ అర్థంకాలేదు ఎవరికీ.

అయితే హాస్పటల్‌లో ఒకటి రెండురోజులు ఒకటో నెంబరు బెడ్ మీద పడుకున్న రాంశాస్త్రి ఒక రోజున, తను కొత్తగా కొనుక్కున్న డబుల్ కాట్ మీదకి, ఖరీదైన ఒకటో నెంబరు బెడ్‌ని షాపులో పంకజంతో కలిసి బేరం ఆడు కొంటూండగా చూసిన ఒకరిద్దరు అధ్యాపకులికి మాత్రం ఏదో లీలగా అర్థం అయినట్లనిపించింది. అంత వరకూ అర్థంకాకుండా ప్రశ్నార్థకంగా మిగిలిపోయిన రాంశాస్త్రి, అతనికి వచ్చిన అనారోగ్యం, ఒకటో నెంబరు బెడ్ వైద్య, కథా, కమామీషూ, వగైరా వగైరా అంతా.

అందుకే ఆ మిత్రబృందం యివాల్టికీ సరదాకా అప్పు డప్పుడు అంటూ వుంటుంది రాంశాస్త్రి విసేలాగ "మన రాంశాస్త్రి విసేలాగ "మన రాంశాస్త్రికి వచ్చిన ఆ అపూర్వమైన వ్యాధి పెద్ద పెద్ద డాక్టర్లకి అంతుచిక్క లేదు కాని, పంకజానికి అర్థం అయింది. ఆమె ఆదుకుంది కనకనే మనవాడి ఆరోగ్యం యిలా కుదుటబడింది. యింతకీ మన రాంశాస్త్రికి వచ్చిన జబ్బేవిటో తెల్సా. ఒకటో నె బర్ బెడ్!.... ఏం?....అంతే కదూ రాంశాస్త్రి?" అని

ఎవరు ఏం అన్నా రాంశాస్త్రిది ఒకే ఒక సమాధానం - అప్పటికీ యిప్పటికీ - చిన్న చిరునవ్వు.